

Michael Zadoorian
Örömjárgány

MICHAEL ZADOORIAN

ÖRÖM-
JÁRGÁNY

Minden jog fenntartva. Jelen kiadvány bármely részét tilos a kiadó írásos engedélye nélkül módosítani, sokszorosítani, bármilyen elektronikus vagy gépi formában és egyéb módon közzétenni vagy terjeszteni, beleértve a fénymásolást, felvételkedészítést és mindenfajta információátvitelt vagy -visszakereső rendszert; kivételt képez a kritikus, aki kritikájában rövid szakaszokat idézhet belőle. Ez a kiadvány a HarperCollins Publishers-szel létrejött megállapodás nyomán jelenik meg. Jelen mű kitalált történet. A nevek, személyek, helyszínek és események a szerző képzeletének termékei, vagy fiktív módon alkalmazza őket. Bármely hasonlóság élő vagy halott személlyel, üzlettel, vállalattal, eseménnyel vagy hellyel teljes mértékben a véletlen műve, és nem a szerző szándékát tükrözi.

§ All rights reserved. Without limiting the generality of the foregoing reservation of rights, no part of this publication may be modified, reproduced, transmitted or communicated in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, without the written permission of the publisher, except for a reviewer, who may quote brief passages in a review. This edition is published by arrangement with HarperCollins Publishers. This is a work of fiction. Names, characters, places and incidents are either the product of the author's imagination or are used fictitiously, and any resemblance to actual persons, living or dead, businesses, companies, events or locales is entirely coincidental and not intended by the author.

© Michael Zadoorian, 2009., - Vinton Kiadó Kft., 2020
Eredeti címe: *The Leisure Seeker*
HarperCollinsPublishers LLC, New York, U.S.A.
• Magyarra fordította: Pánt Julianna

Nyomtatásban megjelent: Vinton Kiadó, 2019

ISBN 978-963-540-164-2

- Borító: Barczag Andrea
- Kép: Shutterstock
- A szerző fotója: John Roe of Roe

Magyarországon kiadja a Vinton Kiadó Kft., 2020

- A kiadó és a szerkesztőség címe: 1118 Budapest, Szüret u. 15.
- Felelős kiadó: dr. Bayer József
- Főszerkesztő: Vaskó Beatrix
- Telefon: +36-1-781-4351; e-mail-cím: info@vintonkiado.hu

Kiadónk újdonságairól, a megrendelési lehetőségekről honlapunkon is tájékozódhat:
www.vintonkiado.hu

Az e-book formátumot előállította:

BOOK&walk

www.bookandwalk.hu

Normnak és Rose-nak

*Mi fényesebb,
A reggeli vagy az esti csillag?
A szív hajnala vagy alkonya?
Az óra, melyben az ismeretlennel nézünk szembe,
És az eljövendő nap elnyeli az árnyakat,
Vagy az, melyben életünk tájképe
Ott nyújtózik mögöttünk kiterítve, ismerős helyek
fénylenek a távolban, és édes emlékek
tűnnek fel lágy ködben, megmutatva mindazt,
Amink van, s mit el kell vesztenünk?*

HENRY WADSWORTH LONGFELLOW

A világ tele van olyan helyekkel, ahová örömmel térünk vissza

FORD MADDOX FORD

MICHIGAN

Turisták vagyunk.

Ez nemrég tudatosult bennem. A férjem és én sosem tartoztunk azok közé az utazók közé, akik a szellemi horizontjukat akarják tágítani. Mi mindig azért utaztunk, hogy jól érezzük magunkat – Weeki Wachee, Gatlinburg, South of the Border, Lake George, Rock City, Wall Drug. Láttunk úszó disznókat és lovakat, kukoricával bevont orosz palotát, fiatal lányokat, akik a víz alatt ittak kisüveges Pepsit, láttuk a London Bridge-et a sivatag közepén, és láttunk kakadut kötélén biciklizni.

Azt hiszem, mindig is tudtuk, hogy így van.

Ezt az utolsó utunkat teljesen spontán határoztuk el – olyan luxus ez, amit csak nyugdíjasok engedhetnek meg maguknak. És örülök, hogy belevágtunk, bár mindenki (ideértve az orvosokat és a gyerekeinket) ellenezte. „Határozottan lebeszelném mindenféle utazásról, kedves Ella”, mondta például Tomaszewski doktor, egyike annak a vagy száz orvosnak, akik mostanában foglalkoztak velem, amikor halovány célzást tettem rá, hogy a férjemmel esetleg útnak indulnánk. Amikor pedig, mintegy mellékesen, megemlítettem a lányomnak, hogy egy hétvégi kiruccanás gondolatával játszom, olyan hangon mondott nemet, amelyet rendszerint csak neveletlen kutyakölykök fegyelmezésekor használunk.

Johnnak és nekem azonban nagy szükségünk van egy kis vakációra, nagyobb, mint eddig bármikor. Az orvosok egyébként csak azért akarnak itthon tartani, hogy tovább vizsgálhassanak, bökdöshessenek a hideg műszereikkel, illetve képkötő berendezésekkel különféle árnyakat fedezhessenek fel bennem, ahogy eddig is tették. A gyerekeknek pedig – bár tudom, hogy csak jót akarnak – semmi közük ehhez az egészhez.

Az, hogy tartós meghatalmazással ők intézik a hivatalos ügyeinket, még nem jelenti, hogy mi ketten végleg bezártuk a boltot.

Persze, magukban is felmerülhet a kérdés: tényleg jó ötlet ez? Két szerencsétlen vénember, akik közül az egyik több egészségügyi problémával küzd, mint egy harmadik világbeli ország teljes lakossága, a másik meg olyan szenilis, hogy azt sem tudja, milyen napot írunk, autóba ül, majd nekivág az országútnak?

Ostoba kérdés. Hát persze hogy nem jó ötlet.

Van egy történet Ambrose Bierce-ről, akinek a rémtörténeteit fiatal lányként olvastam: nos, ő hetven-egynéhány évesen úgy határozott, Mexikóba szökik. Ezt írta: „Természetesen lehetséges, sőt valószínű, hogy nem jövök vissza. Hiszen egy idegen országba megyek, ahol sok minden történhet velem.” És ezt is hozzátette: „De ezek a dolgok, amik történhetnek, még mindig sokkal jobbak, mint az aggkor, a betegség, netán lezuhanni a pincelépcsőn.” Mint olyasvalaki, aki már mindhárom dologgal megismerkedett, mélyen egyetért az öreg Ambrose-zal.

Nem volt veszítenivalónk, így aztán a tettek mezejére léptem. Ősrégi lakóautónk, az Örömjárgány útra készen állt, csak be kellett pakolni. Amióta nyugdíjba vonultunk, mindig figyeltünk rá, hogy a kocsi rendben legyen. És miután elhittem a gyerekekkel, hogy lemondtam a nyaralással kapcsolatos tervemről, fogtam a férjemet, Johnt, aztán elszóktettem a nyugati parti Disneylandbe. Annak idején mindig ide vittük a gyerekeket, így ezt jobban szerettük, mint a

másik Disneylandet.

Eljutottunk életünknek abba a szakaszába, amikor sokkal inkább gyerekek vagyunk, mint eddig bármikor. Különösen John.

Detroit környékéről indulunk, ahol az egész életünket leéltük, és nyugat felé tartunk, az államon keresztül. Egyelőre minden rendben, remekül haladunk. A levegő, amely a nyitott szellőzőablakon beáramlik, egyfajta susogó fehér zajt kelt – ez kísér minket az utunkon, miközben kilométerről kilométerre egyre távolodunk a régi énünktől. A fej kitisztul, a fájdalom lassan csillapodni kezd, az aggodalmak eloszlanak, ha csak néhány órára is. John hallgat, de határozottan elégedettnek tűnik a volán mögött. Szerencsére nyugodt napja van.

Nagyjából három órával később megállunk éjszakára egy kis üdülővárosban, amely művészkolóniaként szereti reklámozni magát. Ha behajtunk a helységbe, egy örökzöldekkel körbeültetett, gyerekmedence méretű festőpalettát csodálhatunk meg, amelyen minden egyes festékfoltot megfelelő színű villanykörte jelez. Mellette ott a tábla:

SAUGATUCK

Majdnem hatvan évvel ezelőtt ide jöttünk nászútra. (Mrs. Miller panziójába, amely már rég leégett.) A Greyhound-Lines távolsági buszával érkeztünk. Ez már önmagában is nagy szám volt akkor: busszal elutazni Michigan nyugati részébe. Ennyit engedhettünk meg magunknak, de nem is vágytunk többre. (Milyen jó is az, ha az embernek nincsenek nagy igényei!)

Miután beállunk egy lakókocsiparkba, otthagyjuk az autót, majd a lehetőségeinkhez mérten sétálunk egy kicsit a városban, hogy kiélvezzük a délután hátralévő részét. Jó érzés annyi idő után újra itt lenni. Harminc éve voltunk itt utoljára, így nagy meglepetés számomra, hogy a város nem sokat változott. Még mindig megvannak a cukrászdák, a művészeti galériák, a fagyfaltozók és a régiségboltok. A park is ott van, ráadásul pont olyan, amilyennek emlékszem rá. És a sok régi épület mind jó állapotban van. Meglep, hogy a városatyák nem érezték szükségét annak, hogy lebontsák őket, aztán újakat építsenek. Talán megértették, hogy a szabadságukat töltő emberek szeretnének olyan helyekre visszatérni, amelyek ismerősnek tűnnek, amelyeket a magukénak érezhetnek, ha csak rövid időre is.

Johnnal leülünk egy padra a főutcán, ahol friss vajkaramella illata száll az őszi levegőben. Nézzük a pólóban-rövidnadrágban arra sétáló, fagyfaltozó családokat, akik beszélgetnek, nevetgélnek. Ahogy a nyaralók szoktak.

– Szép itt – állapítja meg John. Ezek az első szavai, amióta megérkeztünk. – Itthon vagyunk?

– Nem. De tényleg szép.

John mindig megkérdezi, ez-e az otthonunk. Az elmúlt egy évben lett ez jellemző, amikor különösen sokat romlott az állapota. Az első memóriagondok körülbelül négy évvel ezelőtt jelentkeztek, igaz, már korábban is voltak intő jelek. Az ő esetében a fokozatos állapotromlás jellemző, miközben az én problémáim viszonylag új keletűek. Mondták már, hogy szerencsésnek érezhetjük magunkat, de én egyáltalán nem így gondolom. Először csak a sarkok kezdtek elhalványulni John emlékezetének tábláján, aztán a szélek is elmosódtak, végül a maradék szélei is, míg tényleg csak egy egyre szűkülő kör marad, amely lassan feloldódik önmagában, mígnem csak apró, halovány foltok rémlenek a táblán, ahol a szivacs nem volt elég alapos. Ezek azok az emlékek, amiket folyton emleget. Néha, persze, feldereng benne, hogy közös életünk nagy részét elfelejtette, de mostanában egyre ritkábban. Ezek a ritka pillanatok, amikor a feledékenység miatt zsörtölődik, fontosak nekem, mert azt mutatják, még mindig itt van, velem. Ugyanis többnyire nem így van, sajnós. De már megbékéltem ezzel is. Elfogadtam, hogy én vagyok az emlékek őrzője.

Éjjel John meglepően jól alszik, én viszont alig tudom lehunyni a szemem. Fenn vagyok, olvasok, idióta éjszakai show-műsorokat bámulok a kis, akkumulátorról működő tévéken. Egyetlen társaságom a parókám, amely a parókatartó babafejen pihen. Ketten ülünk a kékesen derengő

fényben, Jay Lenót hallgatjuk, akinek a hangját időnként elnyomja John orrpolipjának folyamatos szörcsögése. De nem számít. Egyébként is ritkán tudok többet szunyókálni néhány óránál. Már megszoktam, hogy az alvás luxus, amit csak ritkán engedhetek meg magamnak.

John az asztalra tette a levéltárcáját, a kulcsait és az aprót, ugyanúgy, ahogy otthon szokta. Fogom a vaskos, verejtéktől megkeményedett bőrtárcát, kinyitom. Dohos szag csapja meg az orrom, a kártyatartók ragacsos cuppanással válnak szét, ahogy végiglapozom. Őrüdt rendetlenség van benne, akárcsak John fejében: minden összekeveredett, de a dolgok ragaszkodnak egymáshoz, együtt képeznek pokoli zűrzavart, akárcsak a brosúrák egy orvosi rendelő várótermében. Találok egy fecnit, amin valami olvashatatlan krikszkraksz van, olyan emberek névjegykártyáit, akik már rég nem élnek, egy autó pótkulcsát, amit évekkel ezelőtt eladtunk, az Aetna és a Medicare biztosítók lejárt kártyáit a mostani, még érvényesek mellett. Lefogadom, John jó egy évtizede nem rakott rendet ebben a tárcában. Bámulatos, hogy képes ülni rajta, nem csoda, hogy folyton fájlalja a hátát.

Bedugom az ujjamat az egyik rekeszbe, ahol kitapintok egy duplán összehajtott papiroost. Ellentétben a többi holmival, ez viszonylag újnak látszik, mindenesetre nem úgy néz ki, mintha az idők kezdete óta itt heverne. Amikor széthajtogatom, látom, hogy egy színes magazinból kiszakított lap az, amely egy családi fényképre emlékeztet. Különböző korú emberek mosolyognak egy épület előtt, de egyikük sem tűnik ismerősnek. Ahogy kisimítom alul a gyűrődést, el tudom olvasni a képaláírást.

SZERETETTEL A PUBLISHER CLEARING HOUSE MUNKATÁRSAITÓL

Talán itt érdemes megemlítenem, hogy iszonyú mennyiségű levelet kaptunk ettől a kiadótól. John a betegsége korai szakaszában került kapcsolatba a céggel, ugyanis részt vett az összes nyereményjátékunkban, majd tévedésből megrendelt tőlük egy csomó olyan magazint, amire egyáltalán nem volt szükségünk: a *Tizenévesek Lapját*, a *Terepjárót*, a *Vadászmenyét Magazint*. Nem telt bele sok idő, és ezek a rohadékok már heti három levelet küldtek nekünk. Johnnak egyre inkább nehezebbre esett felfogni a játékok részvételi szabályait, de a levelek csak jöttek, így a kinyitott borítékok halma egyre nagyobbra nőtt az asztal sarkán.

Beletelik kis időbe, mire rájövök, miért hordja John ezt a képet a tárcájában. Mert azt hiszi, a családját ábrázolja! Kitör belőlem a nevetés. Olyan hangosan nevetek, hogy attól tartok, felébresztem. De tovább kacagok, már csorog a könnyem. Végezetül vagy száz apró darabra tépem a képet.

2

INDIANA

Korán vágunk neki az indianai autópályának Chicago irányába, mert ott, az eredeti kezdőpontnál szeretnénk ráhajtani a 66-os útra. Rendes körülmények között kikerüljük a nagyvárosokat, hiszen azok számtalan veszélyt rejtenek a magunkfajta idősek számára. Például, hogy képtelenek vagyunk lépést tartani a forgalommal, ezért elsodornak minket. (Ezt jó, ha mindenki megjegyzi!) De vasárnap van, így a szokásoshoz képest kevés az autó az utakon. Ettől persze még elhúz mellettünk százhusz-százharminccal pár óriási nyerges vontató, de John nem jön ki a béketűrésből, nyugodtan haladunk tovább.

Ha az esze lassan el is búcsúzik, még mindig kitűnően vezet. Az a fickó jut eszembe róla, akit Dustin Hoffman játszott az *Esőemberben*... Talán azért ilyen jó sofőr, mert annyit ült a volán mögött az elmúlt évtizedekben. Esetleg, mert tizenhárom éves kora óta vezet. Mindegy, a lényeg, hogy szerintem soha nem is fogja elfelejteni, hogyan kell.

Ha az ember felveszi az út ritmusát, már tényleg csak arra kell figyelnie, hol a kijárat – ez az én feladatom, mert én vagyok a térképek úrnője –, valamint, hogy nem közeledik-e egy-egy futóbolond őrült sebességgel a hátunk mögül.

Arra ocsúdunk, hogy elszürkül körülöttünk a levegő, a kontúrok elmosódnak. Az öntödék és a gyárak körvonala csak ködösen kivehető a látóhatáron.

John a homlokát ráncolva rám pillant.

– Fingottál? – kérdezi.

– Nem – felelem. – Épp Garyn haladunk át.

ILLINOIS

Chicagót elhagyva a Dan Ryan gyorsforgalmi úton indulunk el. Nincsenek sokan rajta, de mindenki átkozottul gyorsan hajt. John próbál megmaradni abban a sávban, ami nekünk kell, de egyre újabb sávokkal bővül az út, avagy lassan elfogy az, amin éppen haladunk. Már megbántam, hogy nem kanyarodtunk rá egyszerűen Joliet-nél a 66-osra, ahogy eredetileg terveztem. De valami arra késztetett, hogy a letelején kezdjük, aztán menjünk rajta egészen végig.

A 66-os út nem hivatalosan a Michigan tótól indul, Jacksonnál és a Lake Shore Drive-nál, amit gond nélkül meg is találunk. A hivatalos kezdőpontot az Adams Street és a Michigan Avenue sarkán már kicsit nehezebb megtalálni. Amikor végre meglátom a táblát, szólok Johnnak, hogy húzódjon le. Hét közben ez lehetetlenség volna, de ma szinte üres az út.

ITT INDUL A TÖRTÉNELMI 66-OS ÚT, ILLINOIS ÁLLAMON KERESZTÜL

Kihajolok az ablakon, hogy körülnézhessek, de nem szállok ki. A parókám nem bírná ezt a szelet, pár másodperc múlva már ördögsekérként gurulna tova az Adam Streeten.

– Ez az – mondom Johnnak.

– Igenis, asszonyom – feleli nagy lelkesedéssel, de fogalmam sincs, mi jár a fejében. Vajon érti, mibe vágunk most bele?

Elindulunk az Adamsen. Olyan magas épületek között haladunk, hogy alig ér el hozzánk a napfény, de – különös módon – igencsak biztonságban érzem magam ebben a toronyházak okozta alkonyatban. Amikor elérjük az Ogden Avenue-t, megpillantom az első táblát *66-os út* felirattal.

Berwynben hasonló feliratos zászlók lógnak a lámpaoszlopokról, sőt, látok egy üzletet, amely *66-os úti Ingatlanirodának* nevezi magát.

Ciceróban, Al Capone szűkebb pátriájában most ébrednek az emberek. Lassan megindul a közlekedés, de senki nem kapkod, nyugodtan csordogál a vasárnap reggeli forgalom.

Rájövök, hogy nekünk is pontosan így kell tennünk Johnnal, amennyiben túl akarjuk élni ezt az utat. Nem szabad sietni, nem szabad idegeskedni, lehetőleg pedig kerülnünk kell a négysávos autópályákat. Régen, még a gyerekekkel sokat utaztunk így... ilyen kapkodva. Két nap alatt leértünk Floridába, három alatt akár Kaliforniába is – hiszen csak két hét szabadságunk volt –, mivel nem akartuk pazarolni az időt. Most bezzeg nincs miért sietnünk, időnk, mint a tenger, bár én már az utolsókat rúgom, John pedig a saját nevére sem emlékszik. De nem tesz semmit. Én jól tudom, kicsoda. Ketten együtt kiteszünk egyet.

A templomból kifut két kisgyerek, majd az út széléről integetni kezdenek. John megnyomja a dudát, én meg felemelem a kezem és visszaintek, mintha csak én lennék Erzsébet királynő.

Aztán elhaladunk egy nagy, fehér tyúkot ábrázoló szobor mellett.

Tudta, hogy a 66-os út bizonyos részeire egyszerűen ráépítették az autópályát? Pedig így van. Ezek a szívtelen gazemberek eltemették a régi utat. Ezért halt meg a régi 66-os, leszerelték, mint egy kiszolgált katonát, de előbb még a rangjelzéseit is leszaggatták, mintha valami bűnt követett volna el.

Amikor elérjük az egyik ilyen autópályaszakaszt, John, mint afféle detroiti siheder, ösztönösen a gázra tapos.

– Ez az, John! – biztatom, miközben oly szabadnak érzem magam, mint már nagyon rég nem.

A lakóautó magasított üléseiről nézve az eltemetett 66-os út dübörgő zúgással suhan el alattunk. Mivel kicsit elálmosodom, résnyire kinyitom az ablakot, így beáramlik a langyos levegő, amely úgy csattog, mint egy frissen mosott lepedő. Feltámad bennem a vágy, hogy az arcomban érezhessem a szelet. A kesztyűtartóban találok egy összehajtogatott plasztik kendőt, valami tisztító ezeréves reklámajándékát, amely eredetileg arra való, hogy megvédje a frizurát az esőtől. Ráterítem a parókámra, megkötöm az állam alatt, majd egészen letekerem az ablakot. A kendő felpúpozódik, ám mivel féltő, hogy egy perccel később parókástól elrepül, mégiscsak visszakozok, maradok a résnyire nyitott ablaknál.

Épp csak most ébredezik a reggel, az idő nem is lehetne gyönyörűbb. Ragyogóan süt ránk a szeptemberi nap, mintha egy gyerek rajzolta volna fel az ég sarkába sárga zsírkrétával. És mégis, már ott van a levegőben az ősz kissé nyirkos lehelete. Az ilyen napokon régen mindig azt éreztem, minden lehetséges. Emlékszem egy régi utazásunkra, még a gyerekekkel, amikor egy ilyen napon a missouri síkságra kipillantva azt éreztem, az élet örökké így folytatódik, sőt, nem ér véget soha.

Hát nem különös, hogyan hat ránk egy kis napsütés?

Mostanában már nem az ősz a kedvenc évszakom. A halott, száraz levelek már nem tetszenek annyira. Nem is tudom, miért.

A soksávós autópálya véget ér, mi pedig visszatérünk a 66-osra. Ez már azon is látszik, hogy észreveszek egy óriási, zöldbe öltöztetett úrhajóst az út mellett.

– Nézd csak, John! – mutatom, ahogy közeledünk a smaragdzöld kolosszushoz, amelynek a fején üveggömbre emlékeztető sisak van.

– Hát, az meg mi? – kérdezi, de alig pillant fel az útról. Csöppet sem érdekli a szobor.

Amikor elhaladunk a Launching Pad Drive-In mellett, megint kedvem támad lehúzni az ablakot. Végteére is, miért ne érezhetném az arcomon a napot és a szelet? Leveszem a plasztikkendőt, aztán benyúlok a parókám alá, végül hátul, a tarkómnál, ahol a maradék hajamhoz erősítettem, elválasztom a fejemtől a szintetikus, ámbár valóság-hű szálakból készült „sisakot” is (Eva Gabor márkájú vendég-haj, Milady II-es modell, Éjszakai Árnyék – 75% ősz, 25% fekete).

Teljesen letekerem az ablakot, majd kidobom rajta az ezerszer is elátkozott fejfedőt, ami lobogva vágódik le az út mellé, hogy aztán összeessen, mint valami elgázolt állat. Micsoda megkönnyebbülés! Nem is tudnám megmondani, mikor érte a fejbőrömet utoljára nap. A maradék saját hajam olyan vékony szálú, mint az újszülött fején lévő pihék. A hosszú tincsek úgy táncolnak a koponyám körül, mint egy kioldódott turbán csíkjai, de ez a legkevésbé sem érdekel. Pedig nagyon bántott, amikor a klimax után elvékonyodott és megritkult a hajam. Szégyelltem, mintha legalábbis az én hibám lett volna, féltem, vajon mit szólnak majd az emberek.

Hát, igen. Az életünk azzal telik, hogy aggódunk, mit gondolnak mások, holott a többség garantáltan nem gondol semmit. És ha nagyon ritkán mégis, abban sincs sok köszönet – bár önmagában már az is elismerésre méltó, hogy egyáltalán veszik a fáradságot a gondolkodásra.

Hátrapillantok a babafejre, amelyen a parókámat tartottam. A pultra rögzített műanyag fej már nem a húséges társam, hanem ellenségesen mered rám, mintha csak azt kérdezné: Hát te meg mi az ördögöt műveltél? Nem nézek a tükörbe, mert pontosan tudom, hogy úgy festek, mint egy életre kelt hulla. De ez sem számít. A lényeg, hogy most egy kicsit könnyebben érzem magam.

Kicsivel előttünk felfedezek egy épületet, ami ismerősnek tűnik. Alacsony, széles építmény, sáttortetős, a türkizszínű tetőt az eltelt évtizedek alatt erősen kifakította a nap, akárcsak az oldalsó falra mázolt, kocsit húzó lovat. Aztán felfedezem a cégtáblát.

Amikor még a gyerekekkel, Kevinnel és Cindyvel nyaraltunk, gyakran betértünk egy-egy ilyen út menti pihenőbe, ahol pekándiószeletet és keserű kávét vettünk. A megfelelő figyelmeztető táblák, hogy egy Stuckey's-hez közeledünk, sokszor már több mint száz kilométerrel a benzinkút-étterem előtt feltűntek az út mentén, hogy aztán tizenöt-húsz kilométerenként megismétlődjenek. A gyerekek ettől mindig felvillanyozódtak, majd könyörögtek, hogy álljunk meg, John pedig menetrendszerűen tiltakozott, mondván, még nagy utat kell megtennünk. Kevin és Cindy tovább esdekeltek, míg John végül mindig engedett, mire a gyerekek örömujjongásban törték ki, mi pedig Johnnal özszemosolyogtunk, mint olyan szülők, akik pontosan tudják, mennyire kell elkényeztetniük a csemetéiket.

Egy kamion dübörög el mellettünk, aztán megint csend lesz, csak a szél hallatszik.

– Évek óta nem jártam ilyen helyen – jegyzem meg. – Te emlékszel még a Stuckey's-ra, John?

– Ó, igen – feleli, olyan hangon, hogy majdnem el is hiszem neki.

– Gyerünk, térjünk be. Úgyis tankolnunk kell.

John biccent, lassít, majd megáll a benzinkút mellett. Alig szállok ki a kocsiból, feltűnik egy bézs ingbe és rézszínű nadrágba öltözött fiatalember.

– Már nem árulunk benzint – mondja kissé reszelős hangon, de csöppet sem barátságatlanul, miközben a hüvelykujjával feltolja a homlokán fehér sapkáját. – De kicsivel odébb van egy BP-benzinkút.

– Nem baj – felelem. – Úgyis főleg a pekándiószelet miatt jöttünk.

Megrázza a fejét.

– Sajnos, az sincs már. Bezártuk a boltot.

– Igazán sajnálom. Szerettük a Stuckey's-t. Mindig itt álltunk meg, amikor még a gyerekeinkkel utaztunk.

– Mint mindenki más is – ránt egyet a vállán a fiatalember, majd elsétál.

Nagy nehezen visszaküzdöm magam az ülésembe, becsatolom a biztonsági övet. De még mielőtt jelezhetném Johnnak, hogy indulás, a férfi visszatér.

– Nézze csak, találtam egyet – mondja, miközben az ablakon át felém nyújt egy pekándiószeletet.

Aztán, még mielőtt megköszönhetném, eltűnik a színről.

Most jövök csak rá, hogy a 66-os út már akkor halálra volt ítéelve, amikor a hatvanas években erre jártunk. A régi út nagy részét mára lezárták, elbontották, avagy betemették, illetve réges-rég ráépítették az 55-ös, a 44-es és a 40-es autópályákat. Bizonyos helyeken már annyira leromlott az eredeti, rózsaszínes Portland-beton állapota, hogy ráhajtani sem lehet. De már vannak könyvek és térképek a régi útról, részletes útleírások, merre menjünk, illetve hol található a legjobb kempingek. És ez nem mese, hanem szóról szóra igaz. Olvastam a neten a könyvtárunkban. Az emberek minden jel szerint ragaszkodnak a régi utakhoz, a háború után született gyerekek pedig, akik gyakran jártak erre a szüleikkel, szeretnének elmerülni a múltban. Vagyis minden, ami régi, megújul.

Rajtunk kívül.

– Éhes vagyok – jegyzi meg panaszosan John. – Menjünk a McDonald'sba!

– Mindig csak a McDonald's – froclizom, majd megbököm a karját a pekándiószelettel. – Nesze! Edd meg ezt.

Gyanakodva nézi az édességet.

– Hamburgert akarok! – mondja.

Beteszem a pekándiószeletet a kis hátizsákba, ahol a rágcsálnivalót gyűjtjük.

– Hát, jó. Akkor a változatosság kedvéért keresünk neked egy hamburgerezőt.

John imádja a McDonald's éttermeit. Én nem vagyok különösebben oda értük, de ő akár mindennap képes lenne ott enni. A nyugdíjazását követően évekig ott ebédelt hétfőtől péntekig, az volt a rendes napi program, hogy elment a közeli McDonald'sba. Idővel szöveget ütött a fejembe a kérdés, vajon mi lehet a jó ebben, ezért elkísértem. De nem találtam mást, mint pár öregot,

akik odajártak traccsolni, és miközben a világot szapulták, átnézték az újságokat, plusz megitták a kávé, amire a nyugdíjasoknak árkedvezmény jár. Aztán ingyenesen újratöltötték a bögréiket, majd ahogy újabb kriptaszökevények csatlakoztak hozzájuk, minden kezdődött előlről. Rettenetes volt, alig vártam, hogy elszabadulhassak onnan. Többé sosem mentem Johnnal, aki ezt nem is bánta. Azt hiszem, a nyugdíjazása után szüksége volt egy helyre, ahová elvonulhatott. Ahol nem kellett néznie a képemet. És hát, én is örültem neki, hogy nem lóg rajtam egész nap.

De miután megszoktuk az új helyzetet, nagyon élveztük a nyugdíjas életet. A kezdet kezdetén még jó állapotban voltunk, így sok mindent csináltunk együtt. Miután John hazajött a McDonald'sból, elvégeztük a ház körüli munkákat, bevásároltunk, akciós termékekre vadásztunk a szupermarketekben, megnéztünk a moziban egy-egy délutáni előadást, aztán korán megvacsoráztunk. A hétvégén pedig teletankoltuk az Örömjárgányt, majd kirándultunk a barátainkkal, vagy elmentünk a távoli Birch Run nevű outlet áruházba. Jó időszak volt, kár, hogy nem tartott sokáig. Mert nem sokkal később már a napjaink nagy részét az tette ki, hogy orvosokhoz mászkáltunk, utána hetekig őrlődtünk a vizsgálatok eredményein, aztán meg hónapokig nyögtük a kezeléseket következményeit. Egy idő után minden energiánkat felemésztette, hogy életben maradjunk. Nem csoda, hogy úgy éreztük, szükségünk van egy kis vakációra.

Sikerül jó sokáig elkerülni a McDonald's üzleteit, úgyhogy csak valahol Normal után állunk meg, de még mindig Illinois-ban. Megragadom a négy lábú botomat, leászom a kocsiról. John, aki sokkal fittebb nálam, közben megkerüli a lakóautót, hogy segítsen.

– Megvagy – mondja.

– Köszönöm, drágám.

Hiába, jó csapat vagyunk mi ketten.

A helynek, ahová belépünk, szemlátomást az ötvenes évek hangulatát akarták kölcsönözni a belső festéssel, de ami azt illeti, én egyáltalán nem így emlékszem az ötvenes évekre. Nem is értem, miért van mindenki meggyőződve róla, hogy az az időszak kizárólag a táncmulatságokról, a pörgős szoknyákról, a rock 'n' rollról, a fényes, piros műbőr dzsekikről, James Deanről, Marilyn Monroe-ról és Elvisről szólt. Hát nem vicces, hogy az egész évtizedet ebbe a néhány, véletlenszerűen kiválasztott képbe akarják begyömöszölni? Számomra ez a tíz év a pelenkázást jelentette, aztán a gyerekbiciklire szerelhető pótkereket, a vetéléseket, no meg a kétségbeesett igyekezetet, hogy miként is lehet három embert etetni és ruházni heti negyvenhét dollárból.

Johnnal leülünk, mire odajön az asztalunkhoz egy fiatal lány, akit úgy öltöztettek fel, mintha egy autós büfében lenne felszolgáló. (Hogy miért, arról fogalmam sincs. Hiszen idebenn vagyunk, vagy mi a nyavalya?!) Hosszú, szőkített haja van, szépen ívelt szája és olyan kerek szeme, mint egy Kewpie-babának.

– Isten hozta önöket a 66-os büfében! – köszön halkán, majd hógynem suttogva. – Chantal a nevem. Én fogom kiszolgálni önöket.

Nem tudom, mit kellene felelni erre, így aztán ezt mondom:

– Üdv, Chantal. Én Ella vagyok, ő pedig a férjem, John.

– Hamburgert akarok! – jelenti ki John, aki a memóriája jó részével együtt a szociális képességeit és az udvariasságát is elveszítette.

Próbálok nevetéssel elűtni a dolgot.

– Én is. Hozzon mindkettőnknek hamburgert és kávé – fordulok a kislányhoz.

Chantalról lerí a csalódottság, amiből arra következtetek, hogy részesedésre dolgozik.

– Esetleg egy kis hasábburgonyát hozzá? Vagy egy Pelvis-shake-et?

– Az micsoda?

– Egy csokis tejturmix. Nagyon finom.

– Jól hangzik. Akkor hozzon abból is egyet.

– Rendben, rögtön jövök. – Azzal Chantal távozik, elégedetten, hogy sikerült eladnia nekünk valamit.

Én pedig ezt kihasználva ott hagyom Johnt, telefonálok egyet.

– Anya, hol a fenében vagytok? – sikít a lányom, én pedig biztos vagyok benne, hogy a hangját

mindenki hallja az egész büfében. Körülnézek, mert kínosan érint, hogy így beszél. Nem tudom, hol tanulta ezt a modort, de tőlem nem, arról biztosíthatok mindenkit.

– Cindy, édesem, ne használj ilyen szavakat. Apád és én is jól vagyunk. Csak utazgatunk egy kicsit.

– Egyszerűen nem értem... Elvégre megbeszéltük a dolgot, sőt, meg is egyeztünk abban, hogy szó sem lehet semmiféle utazásról.

Hallom a keserűséget a hangjában. Nem szeretem, ha beleloalja magát valamibe. Az utóbbi időben problémák voltak a vérnyomásával, így a nagy izgalom biztosan nem tesz jót neki.

– Cindy, drágám, nyugodj meg, kérlek. Apáddal mi nem egyeztünk meg veletek semmiben. Te, Kevin és az orvosok döntöttetek helyettünk. Mi meg úgy határoztunk, mégis elutazunk.

– Anya, ne felejtsd el, hogy beteg vagy.

– Azt hiszem, a pusztá betegségen már rég túl vagyok.

– Nem hiszem el, hogy ezt tetted... Ilyet nem csinálhatsz! Az nem úgy van, hogy mostantól nem mérsz orvoshoz!

Megbizonyosodom felőle, hogy a büfében senki sem hallgatózik, aztán halkán csak ennyit mondok:

– Márpedig többé nem megyek, Cynthia. Nem akarom, hogy kezeljenek.

– De az orvosok segíteni szeretnének rajtad. Próbálnak javítani az állapotodon.

– Nekem inkább úgy tűnik, kínozni szeretnének. Én viszont inkább nyaralnék egyet apáddal.

– A francba, anya!

– Nem szeretem, ha kiabálsz velem, ifjú hölgy.

Hosszú szünet következik, Cindy próbál lecsillapodni. Legalábbis mindig így csinálta, amikor a gyerekeivel veszekedett. Most én és John váltjuk ki belőle ugyanezt a reakciót.

– Anya – kezdi most valamivel összeszedettebben. – Ugye, tudod, hogy apának a jelenlegi állapotában nem kellene autót vezetnie?

– Apád kitűnően vezet. Ha nem tudnám, hogy így van, nem ülnék be mellé.

– És mi van, ha mégis valami végzetes hibát követ el? Ha balesetet okoz, amiben megsérül valaki?

– Ismerem apádat. Nem fog balesetet okozni. Ha tizenhat éves sihederek vezethetnek, akkor apád is. Kitűnő sofőr.

– Ó, istenem, anya... – Cindy hangja kétségbeesetten cseng, de azt hiszem, kezdi feladni. – Hol vagytok?

– Az nem fontos. Épp megálltunk ebédelni egy út menti büfében.

– És hová mentek?

Nem nagyon díjazom a lányom kérdéseit, ráadásul nem is vagyok biztos benne, hogy felelnem kellene rájuk, de aztán mégis megteszem:

– Disneylandbe.

– *Disneylandbe?* Úgy érted, a kaliforniai Disneylandbe? Ez most komoly?!

Ebben a percben ébredek rá, hogy a lányom még mindig ugyanaz a drámakirálynő, aki kamaszként volt.

– Bizony, komoly. – Azt hiszem, hamarosan leteszem a kagylót. Ki tudja? Talán le tudják nyomozni a beszélgetést, mint a tévében...

– Ó, egek! Ezt egyszerűen nem hiszem el... Legalább nálad van a mobil, amit vettünk neked?

– Igen, de te is tudod, mennyire nem szeretem azt a vacakot. Mindenesetre elhoztam, hátha szükség lesz rá.

– Nem kapcsolnád be esetleg? – fogja könnyörgőre Cindy. – Hogy el tudjalak érni, ha akarlak.

– Nem vagyok biztos benne, hogy ezt szeretném. Nincs miért aggódnod, hidd el. Nem lesz semmi bajunk. Csak utazgatunk egy kicsit.

– Anya...

– Szeretlek, kicsim. – Itt az ideje bontani a vonalat, így leteszem a kagylót. Cindy majd megnyugszik előbb-utóbb. De ha nem, akkor sem bekapcsolom be a mobilt. Kösz, már így is épp

elég rákos vagyok, nem kell belőle még több.

Visszatérek az asztalhoz, ahol Johnnal elfogyasztjuk a 66-os útról elnevezett büfé burgereit. A csokoládés Pelvis-shake elég jó.

Útközben váratlanul rám tör a fáradtság. Szeretném azt mondani Johnnak, már pont eleget mentünk, de mindössze négy órája keltünk útra. Úgyhogy próbálok nem tudomást venni az állapotomról. Talán az iménti telefonbeszélgetés miatt, de most egyszerre fontosnak érzem, hogy növeljem az otthonunktól való távolságot. Tegnap még féltem elhagyni a házat, de most, hogy nekiindultunk a világnak, már azt szeretném, ha tényleg eljutnánk oda, ahová akarunk.

John aggodalmas pillantást vet rám.

– Jól vagy, kislány?

– Igen, jól vagyok, John. – Most láthatóan csak azt tudja, hogy olyasvalaki vagyok, aki fontos számára, de hogy pontosan ki vagyok, azt nem tudná megmondani. – Tudod, ki vagyok? – kérdem meg tőle kíváncsian.

– Persze hogy tudom.

– Akkor mondd meg.

– Ó, hagyjuk már!

A karjára teszem a kezem.

– Mondd meg, ki vagyok, John.

Az utat bámulja, a pillantásában düh és aggodalom tükröződik.

– A feleségem – böki ki végül.

– Jó. És hogy hívnak?

– Ó, az ég szerelmére! – sopánkodik, de azért eltöpreng. – Ella – mondja végül. – A neved Ella.

– Így van.

Rám mosolyog, én megfogom a térdét, finoman megszorítom.

– Az utat nézd! – figyelmeztetem.

Fogalmam sincs, mi az, amire John emlékszik, mi az, amire nem. Többnyire tudja, ki vagyok, de olyan régóta vagyunk együtt, hogy ha a jelen teljesen kiesik is, és csak a régmúlt eseményeit sikerül felidéznie, én már akkor is mellette voltam. De vajon a szeme is mást lát? Azt, amire az agya emlékszik? Úgy értem, ha például azt hiszi, hogy 1973-ban járunk, olyannak is lát, mint amilyen akkor voltam? Vagy ha nem, honnan tudja mégis, hogy én vagyok az? És egyáltalán: van ennek bármi értelme?

Ezen a szakaszon a 66-os az I-55-ös autópálya szervizútja. Baloldalt a kortól és a kipufogógáztól megfeketedett telefonpóznák sorakoznak, amelyeket kékeszöld, üvegből készült szigetelők koronáznak (ezekre időnként régiségboltokban is rá lehet bukkanni). Az oszlopok egy része törött vagy töredezett, sőt, helyenként kidőlt, esetleg ferde, a kábelek pedig összevissza lógnak róla. De az oszlopok ragaszkodnak a vezetékeikhez, amelyek – furcsa módon – összekötnek minket az úttal és az éggel. Mintha egy régi villamos lennénk, ami a levegőbe kapaszkodik.

A másik oldalon ott az autópálya és a vasúti sínek, amelyek majdnem egész Kaliforniáig követik a 66-ost. Az út és a pálya között elbarikádózott helyeket látok, valószínűleg a régi 66-os felhajtóit, keskeny, rózsaszínes csíkokat, amiken aligha férne el egy mai kamion. A természet lassan visszahódítja ezeket az útszakaszokat. Az út széléről benyúlik a növényzet, beszűkítve a sávot, akár lerakódások az artériát. Körülbelül kétféleként, ott, ahol a lerakott betonlapok találkoznak, gyomnövények nyújtózkodnak. Még néhány év, hogy ezekből a régi utakból semmi ne maradjon.

Ha nem ezen a szervizúton haladunk, apró, vigasztalan településeken hajtunk át. Amióta az emberek nem használják a régi 66-ost, nem áll meg senki ezeken a helyeken, nem is vásárol semmit, vagyis a városkák és lakóik elszegényedtek. Egy Atlanta nevű településen egy újabb műanyag óriás mellett haladunk el. (Az útikönyvemben így emlegetik őket.) Ez a mostani egy Paul Bunyan nevű favágó, aki virslit tart a kezében.

– Nocsak – mondja John. Ez a legelső alkalom, hogy érdeklődést mutat egy szobor iránt, ami mellett elhaladunk.

– Chicagóból hozták ide – tájékoztatom.

– De minek?

Végighordozom a pillantásom a néptelen utcán, ahol a házak ablakai és ajtajai be vannak deszkázva.

– Nos, kedvesem, ez a hatvannégyezer dolláros kérdés.

Megállunk, lehúzzuk az ablakot, hogy megcsodáljuk az óriás duzzadó karizmait. Az útikönyvem szerint eredetileg egy kipufogót tartott, de most egy virsli csücsül görcsösen összeszorított bal öklén. Úgy fest, mintha a néhai Bob Dole szenátor egy gigantikus hot dogot szorongatna. Hát, nem szomorú, hogy az ittenieknek ez a csúfság az egyetlen reményük, ettől várják a turizmus fellendülését ebben a kísértetvárosban?

Springfieldet elhagyva megállunk éjszakára. A lakókocsipark itt nem annyira kemping, inkább egy külön kis település, ahol van némi hely azoknak is, akik átutazóban vannak. Olyan érzés itt megszállni, mint letáborozni egy lepukkant lakónegyed közepén. De fáradtak vagyunk, szóval nem válogatunk, örülünk, hogy van szabad hely.

Leállítjuk az Örömjárgányt, majd rácsatlakozunk a víz-, áram- és szennyvízhálózatra. (John még mindig tud egy s mást, én pedig sok mindent ellestem tőle az idők során, szóval valahogy elboldogulunk.) Aztán megesszük a szendvicsünket, bevesszük a gyógyszereinket, John pedig le is fekszik aludni. Én kinn maradok, mert szeretek egyedül üldögélni a kempingasztalnál.

Közben hazaérnek a szomszédok. Először a férfi jön meg egy ütött-kopott járgánnyal, amelynek motorháztetejére cirádás világtérképet rajzolt a rozsdá. Üdvözlés gyanánt odaintek neki, de keresztülnéz rajtam, bemegy a lakókocsijába. Nem sokkal később megérkezik az asszony is, gyalog. A Walmart áruházlánc köpenye van rajta, kreolbőrű, sovány teremtés, az a típus, aki engem a szárított húsról emlékeztet. Így csak akkor lehet kinézni, ha az ember hosszútávfutó, vagy ha legalább két doboz cigarettát szív el naponta. Amikor integetek neki, rögtön elindul felém.

– Üdv, szomszéd!

Rámosolygok.

– Sajnos, csak ma éjszakára.

– Sandy vagyok – mondja, miközben kezét nyújt.

– Ella – szorítom meg a jobbját.

Rágyújt egy csikkre, majd azonnal rákezd:

– Ó, te jó ég, micsoda napom volt! A főnök egész nap a sarkamban volt, attól a pillanattól, hogy megérkeztem, egészen a munkaidő végéig. Még az ebédszünetben sem hagyott békén, ezt úgy higgye el, ahogy mondom. Csak ülök ott, eszem a Salisbury steakemet, ő meg odajön, és mekeg valamit a közelgő leltárról vagy mi. Most képzelje el! Hát micsoda dolog ez?! Már enni sem hagyják az embert nyugodtan? Én meg csak azért is ülve maradtam, és ettem tovább. Szép komótosan, lehetőleg nyitott szájjal, hátha észreveszi magát... Potyogtak is kifelé a tányéromra a kajadarabok, de képzelje, a szemem se rebtent. A pokolba is, mondom magamnak, ez mégiscsak az én ebédszünetem...

És csak mondta, mondta, miközben egyik cigarettáról a másikra gyújtott. Az elején megsajnáltam, hogy csak vadidegeneknek tudja kiönteni a szívét, de később aggódni kezdtem, hogy talán egész éjjel itt kell ülnöm. Szegény asszony... Persze, értem én, hogy szüksége van valakire, akinek panaszkodhat, kell neki az érzés, hogy van, aki figyel rá, hogy valaki egyáltalán tudomást vesz a létezéséről. Én azonban sajnos nem sokat számítok ebből a szempontból, hiszen holnap már nem leszek itt. Az embernek olyan beszélgetőpartner kell, aki ott marad. Akire hosszú távon számíthat.

– Az első férjemtől trippert kaptam a negyedik házassági évfordulónkra. Igazi címeres gazember volt. Rádásul halálra untatott a hülye vicceivel...

Ez volt az a pillanat, amikor előkerült a férje, aki egyetlen szó nélkül megragadta a karját,

aztán elkezdte befelé húzni a lakókocsiba.

– Aúúú! Mit művelsz, Donald?!

A férfi nem felelt, de a nő csak mondta, mondta, közben tovább fújta a füstöt is. Még miután a lakókocsi ajtaja becsukódott mögötte, akkor is hallottam, hogy beszél.

A sötétség gyáván, lopakodva érkezik meg a lakókocsiparkba. Lassan kigyúlnak a fények, és mivel kezd hűvös lenni, fogom John egyik régi dzsekijét, majd a vállamra terítem. Az egyik dobozban egy ócska szürke sapkát is találok, ezt is felteszem, mert a megszokott póthaj nélkül fázik a fejem. A hideg és John kabátjának dohos szaga eszembe juttatja az 1950-es telet, pontosabban az egyik téli estét. Friss házások voltunk, a Tizenkettedik utcában laktunk, közvetlenül a West Grand Boulevard mellett. Egész éjjel esett, így jócskán lehűlt a levegő. Csak éjfél után állt el az eső, de Johnnal elhatároztuk, sétálni megyünk.

Hideg volt az éjszaka, ám csoda szép. Mindenre vastagon ráfagyott az esővíz, mintha az egész világot légmentesen bezárták volna egy üveglap alá. Csak lassan, tapogatózva tudtunk haladni, nehogy elcsússzunk. A fejünk fölött szikráztak az elektromos vezetékek, egy utcai lámpa búrája le is esett, aztán nagy csattanással széttört. Mi meg csak mentünk, fejünk fölött a bársonyosan fekete, csillagokkal teleszórt égbolt, miközben a hold megvilágította az út menti, jégtől csillogó épületeket. Körülbelül két kilométert tettünk meg csigatempóban, míg oda nem értünk a Fisher Building aranyos tornyához. Hogy miért pont oda akartunk menni, rejtély. Mindenesetre visszafordultunk, majd felspannoltan, szikrázó jéggömböcskével a hajunkban visszatértünk a lakásunkba, ahol örült vágyakozással egymásnak estünk. Azon az éjszakán fogant Cindy.

Hallom az egyre hangosabbá váló tücskök ciripelését, és hogy hogyan csikorog a kavics a közeli úton lassan elhaladó autók kerekei alatt. A levegőben mikrohullámú sütőben elkészített pattogatott kukorica illata száll. Nem tudom, miért, de a tudat, hogy itt emberek vesznek körül, megnyugtat. Közben John is felébredt, hallom, ahogy halkán motyog magában. Mintha szitkozódna. Hallom, ahogy vádaskodik, fenyegetőzik, csúnya szavakkal dobálózik. Közös életünk során John mindig is nyugodt volt, nehezen lehetett kihozni a béketúrésből. De amióta kezd elbúcsúzni a régi énjétől és a józan eszétől, kimondja azokat a dolgokat, amiket már rég ki szeretett volna mondani. Folyton perel valakivel. Különösen ilyenkor, az esti órákban jellemző ez. Ha lemegy a nap, feltámad benne a harag.

– Hol vagyunk? – csattan rám élesen a lakókocsi ajtajából.

– Illinois-ban – felelem óvatosan.

– Ez az otthonunk?

– Nem. Michiganben van az otthonunk.

– Akkor mit keresünk itt? – sziszegi.

– Kirándulunk.

– Valóban?

– Valóban. És remekül szórakozunk.

Összefonja a karját a melle előtt.

– Én nem. Kérek egy csésze teát.

– Mindjárt főzök. Most pihengetek.

Leül mellém az asztalhoz. Nagyjából egy percig csendben van, aztán megint megkérdezi:

– Mit szólnál egy csésze teához?

– Várjunk még kicsit azzal a teával!

– Miért?

– Mert egész éjjel fenn leszel és pisilsz.

– A fenébe is, teát akarok!

Rápillantok, majd azon a rekedtes, fenyegető hangon szólalok meg, ahogy ő is az előbb:

– Maradj csendben, légy szíves. Itt mindenütt emberek laknak. Kiabálás helyett inkább menj, készíts teát magadnak. Tudtommal nem vagy kripli.

– Lehet, hogy megyek is.

Persze, nem megy. Nem hinném, hogy tudja, mit hol keressen a lakókocsiban. Ezért aztán csak ül, és füstölög magában. Ez az ára annak, hogy egész nap olyan kedves. Talán, mert napközben el tudja foglalni magát. Rendes körülmények között nem vállalkozunk ilyen hosszú utakra, de úgy látszik, ha dolga van, az jót tesz neki.

– Mit szólnál egy csésze teához? – kérdezi John, mintha csak most ötlött volna eszébe először ez a dolog.

– Hát, jó – adom meg magam, azzal felállok, és megyek teát főzni.

Éjszaka van, John valami csoda folytán megint elaludt. Engem viszont továbbra is elkerül az álom. Szokatlan még számomra a szűk lakókocsi, ami leginkább egy barna-fehér csíkosra festett szarkofágra emlékeztet. Az Örömjárgány tényleg elég kicsi. Pillanatnyilag a kis nappaliban ülök, amely a hátsó-oldalsó bejáratnál található. A nappalit egy kis műanyag asztal jelenti, amelynek a két oldalán egy-egy, kockás huzattal bevont, támlás pad. Itt szoktunk enni, kártyázni, sőt, néha aludni is, legalábbis én. Szemközt van a konyhám, a háromégős tűzhely, amit soha nem használok, a pici munkalap, a vándling méretű mosogató, valamint a parányi hűtőszekrény. Az ágy, amelyben John alszik, egészen hátul van, a hátsó ablak alatt. Ez tulajdonképpen egy kanapé, ami kétszemélyes ágygá alakítható. Közvetlenül mellette található a világ legkisebb fürdőszobája, ám ez a közelség nagyon kényelmes, ha az ember olyan gyakran kel fel éjjel, mint mi. Van még egy hálófülke a vezetőkabint fölött, amit már évek óta nem használunk, de ez egy csomó tárolóra, rekeszre és szekrényre is igaz.

A vezetőülés és a mellette lévő anyósülés méretes, vastagon kipárnázott, állítható ülőalkalmatosságok, messze a legkényelmesebbek az egész járműben.

Már vagy ezer éve vettük ezt a lakóautót, és bár a díszítése kicsit régimódi, én még mindig szépnek találom. A földszínek az uralkodók: barnák a fautánzatú panelek, aransárgák és avokádózöldek a függönyök, a kárpit pedig arany-zöld-barna kockás. És minden csodás állapotban van, hiszen mi tudunk vigyázni a holmijainkra.

Tudom, a lakókocsizást sokan nem is tartják igazi kempingezésnek, de én mindig is ezt találtam az arany középútnak a szállodák és a sátorozás között. Azért kezdtük el, mert nem akartunk sokat költeni a szállásra nyaraláskor. Először egy kis Apache-lakókocsit akasztottunk az autónk után, pár évig így utaztunk, és mindössze két dollárt kellett fizetnünk, hogy beengedjenek a kempingbe. Tényleg olcsó volt tehát, sőt, mi több, szerintem szórakoztató is. Johnnal mindig azt hittük, a gyerekek nagyon élvezik. De sem Kevin, sem Cindy nem lett nagy kempingrajongó. Mindketten azt mondják, gyerekkorukban sokkal jobban örültek volna, ha motelektben szállunk meg, mert ott lett volna medence, tévé és étterem is. Hát, így jártak.

Az asztalba kapaszkodva felhúszom magam, kinyitom az oldalsó ajtót, kilépek az éjszakába, ahol hallgatom az éj hangjait. Olyan csend van, hogy a távoli autópályán elzúgó kamionokat is hallom. A zaj különös vágyakozást ébreszt bennem, de azt már nem tudnám megmondani, mi után vágyakozom. Akkoriban, amikor még tele volt az egész lakóautó, olyan megnyugtató volt hullafáradtan megpihenni egy autópálya melletti kempingben. Jó érzés volt visszagondolni a sok-sok kilométerre, amit magunk mögött hagytunk.

Úgy döntök, talán egy ital segít elaludni, ezért előveszek egy üveg Canadian Club whiskyt, amit még otthonról hoztunk, kitöltöm, majd egy kis jeget és 7UP-ot keverek hozzá. Talán mondanom sem kell, hogy nem szabad alkoholt innom, de a fenébe is, szabadságon vagyok vagy mi... Kezemben a hosszú pohárral leülök az asztal mellé, és miközben a távoli kamionok zúgását hallgatom, máris kezdem jobban érezni magam.

Hat negyvenkor fejfájásra ébredek, plusz arra, hogy pisilnem kell. Miután elmegyek a vécére, megtöltöm a vízforralót, és bekapcsolom. Odakinn most világosodik. A tücskök annyira bejötték a muzsikálásba, hogy alig lehet hallani tőlük a csapódó kocsiajtók zaját. John, aki még mindig az ágyban fekszik, nyugtalankodni kezd. Nem sokkal később kinyitja a szemét, majd olyan tárgyilagosan szólal meg, mintha csak egy tegnap elkezdett beszélgetést folytatnánk. Nocsak.

A régi John jött vissza látogatóba.

– Jó régóta nem aludtunk a lakóautóban, ugye? De nagyon kellemes itt... Jól aludtál, kedvesem?

Az ágyhoz lépek, leülök a szélére.

– Nem különösebben. De jó, hogy újra úton vagyunk, és kempingezünk.

– Bizony, jó. Hol vagyunk? – Megdörgöli az arcát, beharapva az alsó ajkát.

Reggelente néha ilyen, tényleg mintha semmi baja nem lenne.

– Illinois-ban – magyarázom. – Körülbelül százhatvan kilométernyire a missouri államhatártól.

– Ó, te jó ég. Akkor tényleg jól haladunk.

– Úgy ám!

– Jó megint úton lenni. Remek érzés.

– Az.

A ráncok a homlokán elmélyülnek.

– Beszéltél a gyerekekkel? – kérdezi.

– Tegnap ebéd előtt felhívtam Cindyt. Nagyon aggódik miattunk, amiért útra keltünk.

– Ugyan már! Miért kell mindig aggódni? – John feláll, nyújtózik egyet, hogy a hátát egyengesse.

– Szent isten... Én se leszek fiatalabb!

– Hiszen ismered Cindyt. Folyton aggódik.

Rám mosolyog.

– Nem is tudom, kitől örökölte.

Visszamosolygok, aztán felállok az ágy széléről, és adok neki egy jóreggelt-pusztit. Közben a kezemmel végigcirógatom vörös foltos fejbőrét, majd kétoldalt hátrasimítom őszes tincseit. Az ilyen ritka napokon olyan a reggel, mint egy nagy hazatérés, amikor találkozunk egy rég nem látott szerettünkkel.

– Ohó, felforrt a kávévíz! – Visszatérek a pulthoz, majd mindkettőnknek készítek egy csésze instant kávé. Az övébe belekeverek egy fél tasak édesítőt, mielőtt odaviszem neki. Közben visszafeküdt az ágyba, a szemét is lehunyta.

– John?

Felnéz, és megkérdi:

– Hol vagyunk?

– Az imént mondtam, drágám. Illinois-ban.

– Nem mondtad.

– De, igen, mondtam.

– Otthon vagyunk?

Ennyi volt, a régi John mintegy varázsütésre eltűnik. Így van ez. Nagyon ritkán visszakapom őt néhány csodás percre, vagy inkább pillanatra, amikor úgy viselkedik, mintha elfelejtene szenilis lenni. Aztán visszaáll a régi rend, mintha az a beszélgetés soha meg sem történt volna. Lassan már hozzászokhatnék ehhez, de képtelen vagyok.

– Nem akarsz felöltözni, John? Lehetőleg tiszta ruhát vegyél, jó?

– Persze. Máris.

Én közben kimegyek, leülök a kempingszékre, hogy bevegym a gyógyszereimet.

Ma reggel határozottan „kellemetlenül” érzem magam – az orvosaim így becézik a hasogató fájdalmat –, ezért egy kis kék oxikodon tablettát is hozzáteszek a szokásos gyógyszercomaghoz. Pedig nem lenne jó, ha elhomályosulna az ítélőképességem, hiszen mégiscsak én vagyok ennek a bolondokházának a kormányosa, de most az egyszer muszáj bevennem, ha nem akarom, hogy maga alá gyűrjön a fájdalom. Ha én mondom, nekem elhihetik.

Hallom, hogy John öltözködik odabent. Nyilván elkelne neki a segítség, de most egy darabig nem akarok beszélni vele. Szeretném még egy kicsit élvezni azt a néhány világos pillanatot, amivel az imént megajándékozott. Amíg még ilyen elevenen él az emlékezetemben.

Amennyire csak tudjuk, rendbe szedjük magunkat. John élénkzöld, kockás inget visel, hozzá ugyancsak kockás, bézs nadrágot. Amikor meglátom, majdnem megmondom neki, hogy úgy